

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Sabina Adamjáková

Název práce: Speisekarten. Analyse der sprachlichen Gestaltung konkreter Speisekarten in den Restaurants entlang der deutsch-tschechischen Grenze

Oponoval: Dr. phil. Boris Blahak, M. A.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Cílem předložené práce bylo porovnat jazykové ztvárnění německých a českých jídelních lístků podél česko-německé hranice a zjistit do jaké míry jsou zkoumané jídelní lístky stejné nebo v čem se liší. Cíl byl více méně dosažen.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Z pohledu aplikované lingvistiky se práce zabývá relevantním tématem (Němčina v turistice / v gastronomii); je zřejmá motivace autorky přispět ke kontrastivnímu porozumění gastronomie v česko-německých kontaktních zónách. Práce má kratší teoretickou část, ve které je definován termín „jídelní lístek“ a další pojmy (cizí slovo, slovo přejaté, zdobnělina, regionalismus, slovtvorba), které jsou důležité pro zpracování analýzy, a dále je načrtnuta charakteristika německé a české kuchyně. Ve druhé delší části jsou analyzovány a porovnávány jídelní lístky z bavorsko-českého příhraničí.

Poměr mezi teoretickou (cca 1/3) a vlastní (cca 2/3) prací je přiměřený. Analyzované množství jídelních lístků (20) lze považovat za reprezentativní pro obecné závěry. Výběr jídelních lístků však zřejmě byl nesystémový a informace o místech jejich původu na německé straně jsou jen kusé. Ačkoliv podle názvu práce mají být zkoumány „restaurace podél česko-německé hranice“, ukazuje se na str. 15, že dva lístky pocházejí z Mnichova a jeden z Norimberku – rozpor. [Závěrečné tabulky jsou však přehledné a bohaté na informace, takže čtenář alespoň z přílohy získá doplňující informace, které v textu chybí, nebo tam jsou jen nesrozumitelně prezentovány. Bohužel část věnovaná německé kuchyni je zúžena na zjednodušené obrazy, popř. stereotypy. Výroky, že „v severním Německu je strava těžší než v ostatních regionech“ a v Bavorsku „se denně pojídá maso, obvykle telecí kýta“ postrádají diferencovanost. To souvisí částečně s použitou sekundární literaturou: skutečnost, že kapitola věnovaná jazykovědným termínům pracuje především s internetovými zdroji (*Deutschplus*, *Lingolia*, *Wikipedia*, *Wortwuchs*) je nepřiměřená. Spolehlivé zdroje jako např. Bußmannův *Lexikon der Sprachwissenschaft* nebo jiný podobný by zde byly vědecky přiměřenější. Otázkou také zůstává, zda je nutné, aby v germanistické práci byly vysvětlovány základní gramatické pojmy jako přívlastek a přičestí (str. 9-10). Navíc se v závěru práce otevírá otázka, zda není pro vědeckou práci trochu nedostatečné zjištění, že německé i české jídelní lístky mají podobné řazení rubrik a vedle jídel uvádějí i nápoje a ceny (str. 31). Určité rozdíly na obou stranách hranice, které autorka popisuje, např. ve vztahu k tvorbě slov, jsou určitě obecně jazykovědné, ne však specifické pro gastronomii. I přes tyto nedostatky svědčí práce o tom, že se autorka danou problematikou zabývala o intenzivně a samostatně.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Formální ztvárnění práce vykazuje četné slabiny. Logika členění analytických částí je trochu narušena: podkapitola věnovaná tvoření slov (3.2.2.2) je přiřazena k rovině lexikální (3.2.2) místo k morfologické (3.2.3). Také nejsou uvedeny důvody k oddělenému zpracování slovtvorby a zdobnělin (3.2.3, část slovtvorby). Podobně nejasné zůstává rozlišení některých termínů, třeba Bavorsko a Vogtlandsko (nacházející se částečně v Bavorsku).

Často se autorce nedaří vytvořit pomocí konektorů/spojek mezi jednotlivými větami (téma – réma) koherentní text, takže vzniká dojem četných izolovaných hlavních vět. Také zbytečné opakování jistě není nevyhnutelné: na str. 8 je v jednom osmiřádkovém odstavci sedmkrát použité slovo „Verkleinerungsform“, na str. 20 -21 jedenáctkrát slovo „Benennung“, místo aby bylo příhodně nahrazeno zájmenem. Podobně je tomu také se slovem „Zusammensetzung“, které se na str. 17 objevuje dvanáctkrát. Navíc se vyskytuje redundantní opakování jako „Zweck der Verkleinerungsform ist (...) zu verkleinern“ (str. 7), „Bei der Analyse ... wird analysiert“ (str.16) nebo „Es hat den Zusammenhang mit den einzelnen Gängen zusammen“ (str. 23). Často je v několika po sobě následujících větách řečeno totéž, dále pak zájmeno „es“ opakovaně nahrazuje bez bližšího udání návaznosti něco, o čem bylo již dříve mluveno.

Časté chyby ve volbě výrazu jsou mimo jiné „anwesend sein“ (místo *vorhanden sein*), „an etwas richten“ (místo *auf etwas konzentrieren*), „vorstellen“ (místo *repräsentieren*), „vorsetzen“ (místo *voraussetzen*). Opakovaně se kvůli nevhodné volbě slov vyskytují sotva srozumitelné věty, jako např. „Die Austriazismen werden meistens in den Speisekarten, die aus Bayern kommt“ (str. 19). Ke slabé stránce práce je možno doplnit ještě časté gramatické chyby, které se týkají správného používání členu, tvarů genitivu apod. Často ve větě chybí po tvarech „wird/werden“, „ist/sind“ apod. sloveso určité, popř. přísudek.

Další nedostatky z hlediska formálních požadavků lze vidět v následujících oblastech:

- delší citáty nejsou odsazeny od kontextu a ani opticky vyznačeny (kurzíva, jiný druh písma apod.)
- nevyskytují se zjednodušené uvozovky uvnitř jednoho citátu (např. str.6)
- není rozlišováno mezi pomlčkou a lomítkem
- V poznámkách pod čarou (často neformátovaných) jsou oproti konvencím uváděny bibliografické údaje v celé délce místo obvyklé zkrácené formy.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práci i přes výtky je možno přiznat vědecký záměr, předkládá některé zajímavé výsledky, ale mnohé obsahové, strukturální a formální nedbalosti jí ubírají na dobrém dojmu. Celkově však může dostát požadavkům na závěrečnou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

(1) Nabídka vegetariánských jídel v bavorských a českých jídelních lístcích nebyla více rozvedena. Lze zde pozorovat rozdíly v kvantitě a výběru? Do jaké míry zohledňují v tomto směru české jídelní lístky v příhraničí (na rozdíl od vnitrozemských restaurací) bavorské turisty?

(2) Do jaké míry se dá s ohledem na četné shody v nabídce jídel v česko-bavorském příhraničí mluvit o „společné středoevropské kuchyni?“ Co vypovídá výsledek rozboru jídelních lístků o dalších kulturních podobnostech mezi Čechy a Němci?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě): **dobře**

Datum: 23. Května 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra germanistiky a slavistiky
Riegrova 11, Plzeň

Podpis:

Kopie souhlas
s originálem.
Podle nová

